

**Релігійна організація «Вищий духовний навчальний заклад
«Таврійський християнський інститут»
(РО «ВДНЗ «ТХІ»)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
РО «ВДНЗ**

«Таврійський християнський інститут»

Голова Вченої ради

канд. філос. наук

СИНІЙ В.С.

(протокол № 2 від 29 вересня 2025 р.)

введено в дію наказом ректора

ПРОГРАМА ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

**Спеціальність: В8 Богослов'я
Рівень вищої освіти: Бакалавр
Рік проведення: 2026**

Київ-2025

Розроблено: Таврійським християнським інститутом

I. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ БЛОК

Державний атестаційний іспит є комплексною перевіркою теоретичних знань та практичних навичок здобувачів, передбачених освітньо-професійною програмою (ОПП) «Богослов'я». Метою атестації є встановлення відповідності рівня підготовки випускника вимогам фахового стандарту та присвоєння кваліфікації бакалавра богослов'я. Програма розроблена на основі переліку питань, затверджених Вченою радою РО «ВДНЗ «ТХІ» (протокол № 2 від 29 вересня 2025 р.).

Структура та змістове наповнення програми

Програма іспиту охоплює п'ять ключових змістовних циклів, що інтегрують основні питання державного іспиту:

Склад Державної екзаменаційної комісії:

Голова ДЕК: Володимир БОРЩЕВИЧ — канд. філос. наук, проректор з наукової роботи.

Заступник голови: Світлана ФИЛИПЧУК — к.і.н. (релігієзнавство), доцентка.

Члени комісії: Валентин СИНІЙ (ректор), Федір СТРИЖАЧУК (канд. філос. наук).

Представник стейкхолдерів: Сергій ГОЛОВІН.

Секретар: Оксана КОВАЛЬОВА.

II. ЗМІСТОВІ МОДУЛІ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Бібліїстика (Старий та Новий Завіти)

Цей розділ фокусується на історико-культурному контексті, канонізації та аналізі священних текстів.

Історія та канон: Божественне одкровення, історія походження біблійного канону та характеристика П'ятикнижжя.

Старий Завіт: Аналіз ключових подій (Творіння, Вихід, 40 років блукання) та постатей (Самуїл, Давид, Соломон, Ілія).

Пророча та мудрісна література: Огляд великих і малих пророків, концепція «Дня Господня», а також теологія Книг Йова, Псалмів та Екклесіяста.

Новий Завіт: Політична історія Палестини часів Христа, синоптична проблема, зміст Нагірної проповіді та розгляд книги Дії апостолів.

Корпус послань та Апокаліптика: Екзегеза послань Павла (Римлянам, Коринфянам, Ефесянам тощо), соборних послань та Книги Одкровення.

Модуль 2. Систематичне богослов'я

Фундаментальний аналіз доктрин та християнського віровчення.

Методологія та Теологія: Визначення дисципліни, докази буття Бога, Його атрибути та критичний аналіз «відкритого теїзму».

Бібліологія: Поняття непогрішимості, авторитету та богонатхненності Писання.

Христологія та Сотеріологія: Подвійна природа Христа (постанови соборів), Божественна сутність та термінологія спасіння.

Антропологія та Амартологія: Концепція «образу Божого», теорії походження душі та природа гріха у вченнях Пелагія, Августина й Армінія.

Порівняльна догматика: Аналіз п'яти пунктів кальвінізму та армініанства.

Еклезіологія та Есхатологія: Природа Церкви, види управління, таїнства та ознаки Другого пришествя.

Модуль 3. Практичне богослов'я та місіологія

Застосування богословських знань у професійній діяльності та церковному служінні.

Гомілетика: Типологія проповідей (експозиційна, тематична), методика складання плану та специфіка проповідування у війську, школах чи медіапросторі.

Душпастирство та лідерство: Моделі церковного керівництва, якості лідера згідно з Євангелієм та сучасні виклики пастирської опіки.

Місіологія: Богослов'я урбаністичної місії, особливості служіння лідерам думок та нові стратегії місії в умовах війни 2014-2026 рр..

Модуль 4. Герменевтика

Методологія тлумачення текстів.

Принципи тлумачення: Алегоричний vs буквальний підходи, роль біблійних мов та пошук значення для першого читача.

Жанровий аналіз: Специфіка тлумачення давньоєврейської поезії, притч Нового Завіту, апостольських листів та біблійних пророцтв.

III. ВИМОГИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Здобувач має продемонструвати:

1. **Глибоке знання** біблійного тексту та історичного контексту його написання.
2. **Здатність до синтезу** систематичних доктрин із практичними викликами сучасності (наприклад, застосування управлінських практик Давида або місії в часи війни).
3. **Володіння навичками** герменевтичного аналізу та гомілетичної майстерності.

IV. Критерії та порядок оцінювання

Оцінювання результатів іспиту базується на Положенні ТХІ про порядок оцінювання знань і проводиться за 100-бальною шкалою:

Бали	ECTS	Нац. шкала	Характеристика відповіді
90-100	A	Відмінно	Системне володіння матеріалом, здатність до синтезу знань.
82-89	B	Дуже добре	Повна відповідь із незначними неточностями.
75-81	C	Добре	Загальне володіння темою за відсутності глибокого аналізу.
60-74	D, E	Задовільно	Репродуктивний рівень знань, володіння основами.
0-59	F	Незадовільно	Фрагментарні знання або їх повна відсутність.

Деталізовані критерії оцінювання відповіді

Оцінка «Відмінно» (90–100 балів)

Теоретична підготовка: Здобувач демонструє всебічне, глибоке і системне знання біблійного тексту, богословських доктрин та історичного контексту.

Методологія: Вільне володіння інструментарієм систематичного богослов'я та герменевтики (знання мов, контексту, жанрів).

Аналіз: Здатність порівнювати різні богословські підходи (наприклад, погляди Пелагія, Августина та Армінія) та аргументувати власну позицію.

Практика: Демонстрація навичок гомілетики (структура, тези, ілюстрації) та здатність адаптувати проповідь до специфічних аудиторій (військо, медіа).

Оцінка «Добре» (75–89 балів)

Теоретична підготовка: Студент володіє програмним матеріалом, правильно інтерпретує біблійні події та теологічні атрибути Бога, проте допускає незначні неточності.

Аналіз: Проведено порівняльний аналіз (наприклад, синоптичних Євангелій), але бракує глибинних самостійних висновків.

Практика: План проповіді логічний, невербальні засоби донесення використані доречно, але бракує яскравої ілюстративності.

Оцінка «Задовільно» (60–74 бали)

Теоретична підготовка: Знання обмежені основними поняттями та біблійними фактами (наприклад, знання 10 заповідей або етапів творіння) без глибокого богословського осмислення.

Методологія: Поверхневе розуміння принципів тлумачення тексту (переважно лише буквальне або лише алегоричне).

Аналіз: Здобувач важко проводить паралелі між Старим та Новим Завітами.

Практика: Проповідь побудована за шаблоном, відповіді на додаткові питання нечіткі.

Оцінка «Незадовільно» (0–59 балів)

Теоретична підготовка: Відсутність знань базових біблійних сюжетів або ключових доктрин (природа Христа, Святого Духа).

Методологія: Нездатність визначити предмет систематичного богослов'я або пояснити поняття богонатхненності Біблії.

Практика: Нездатність сформулювати тезу проповіді або пояснити суть християнської місії.

Розподіл балів за компонентами відповіді (на один екзаменаційний білет)

1. **Бібліологія та Історія (Старий/Новий Завіт):** макс. 30 балів.
2. **Систематичне богослов'я (Доктринальна частина):** макс. 30 балів.
3. **Практичне застосування та Гомілетика:** макс. 20 балів.
4. **Герменевтичний аналіз та контекст:** макс. 20 балів.

Контроль за дотриманням цих критеріїв покладається на голову ДЕК Володимира Борщевича та членів комісії.